

The background of the cover features a series of grey silhouettes of people in various poses, some walking and some running, set against a light grey background. The silhouettes are scattered across the upper and middle sections of the page.

brå

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

NTU Kortanalys 3/2020

Nationella trygghetsundersökningen uppföljningsintervjuer 2019

En resultatredovisning

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Målpopulation.....	4
Begränsningar.....	4
Anmälningbenägenhet.....	5
Typ av brottsplats.....	5
Relation till gärningsperson.....	5
Gärningspersonens kön.....	5
Gärningspersonens ålder.....	6
Gärningspersonen alkohol- eller drogpåverkad.....	6
Inledning.....	7
Syfte.....	7
Metod.....	8
Datainsamling.....	8
Val av brottstyper.....	9
Målpopulation.....	9
Bortfall.....	10
Tillförlitlighet.....	11
Resultat.....	16
Resultatredovisning.....	16
Anmälningbenägenhet.....	17
Typ av brottsplats.....	17
Relation till gärningsperson.....	20
Gärningspersonens kön.....	23
Gärningspersonens ålder.....	24
Gärningspersonen alkohol- eller drogpåverkad.....	28
Referenser.....	32
Bilagor.....	33
Bilaga 1. Resultat med konfidensintervall.....	33

urn:nbn:se:bra-938

© Brottsförebyggande rådet 2020

Författare: Sofie Lifvin

Vetenskaplig granskare: Professor Dan Hedlin, Stockholms universitet

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna kortanalys kan laddas ner från Brås webbplats <http://www.bra.se>

Sammanfattning

Den här kortanalysen syftar till att redovisa ett urval av resultat från de uppföljningsintervjuer som gjordes för första gången i sin nuvarande form i Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2019.

Intervjuerna gjordes med ett urval av de respondenter som i enkätundersökningen för NTU 2019 uppgivit att de utsatts för brott. Syftet med intervjuerna är att få fördjupad kunskap om omständigheter kring utsattheten för olika typer av brott. De brottstyper som ingår i 2019 års material är misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier och nätkränkning. De omständigheter som uppföljningsintervjuerna berör är exempelvis var och när brottshändelserna ägt rum, om de polisanmälts och vilken relation de brottsutsatta hade till gärningspersonerna. Det här är viktig kunskap för att man ska kunna rikta brottsförebyggande och brottsbekämpande insatser på ett bra sätt.

Resultat presenteras för ett urval av indikatorer från uppföljningsmaterialet. Redovisningen görs på *händelser* och inte på *personer*. Referensperioden för självrapporterad utsatthet för brott i uppföljningsmaterialet i NTU 2019 avser 2018.

Målpopulation

Utifrån uppföljningsmaterialet vill man kunna dra slutsatser om två olika typer av populationer; *Individ-* respektive *brottshändelsepopulationen*. Individpopulationen består av personer i åldern 16–84 år som är folkbokförda i Sverige och som under 2018 utsatts för minst en av brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier och nätkränkning. Brotts-händelsepopulationen utgörs av alla brottshändelser av ovan nämnda brottstyper som personerna i individpopulationen varit utsatta för under kalenderåret 2018.

Begränsningar

Det finns begränsningar med uppföljningsmaterialet som påverkar tillförlitligheten, såsom att maximalt tre brottshändelser följs upp per

person och att man i NTU förmodligen inte fångar de mest marginaliserade grupperna i befolkningen. Vidare var det en stor andel personer som i enkätundersökningen uppgav att de inte ville delta i uppföljningsintervjuer. Viktigt att betona är dock att syftet med uppföljningsmaterialet inte är att skatta exakta nivåer, utan att istället ge en indikation om hur det ser ut genom att studera olika typer av mönster, till exempel könsskillnader i omständigheterna kring de rapporterade brottshändelserna.

Anmälningbenägenhet

De flesta rapporterade händelser under 2018 har inte polisanmälts. Störst andel händelser polisanmälde för misshandel och personrån, medan sexualbrott har anmälts i minst utsträckning. Anmälningbenägenheten är relativt likartad mellan män och kvinnor.

Typ av brottsplats

Generellt sett var allmän plats den vanligaste brottsplatsen under 2018. Det gäller bland annat hot för både män och kvinnor, men även när kvinnor utsatts för sexualbrott samt när män utsatts för personrån. Vid misshandel ser dock mönstret lite annorlunda ut och tydliga könsskillnader kan utläsas. Den vanligaste platsen när män utsattes var på en allmän plats, medan störst andel händelser bland kvinnor istället skedde i en bostad.

Relation till gärningsperson

För de flesta brottstyperna var det vanligast att gärningspersonen var helt okänd för den brottsutsatta. Dock kan man se skillnader mellan könen vad gäller utsatthet för misshandel och trakasserier. Vid misshandel var det för män vanligast att ha utsatts av en helt okänd person. Att gärningspersonen var en bekant var istället det vanligaste för kvinnor. Vid trakasserier var det för män lika vanligt att brottshändelsen begicks av en helt okänd person som av en bekant, medan det för kvinnor var vanligast att gärningspersonen var en bekant följt av en helt okänd person.

Gärningspersonens kön

I majoriteten av de rapporterade brottshändelserna 2018 var gärningspersonen en man, oavsett om den utsatta personen var en man eller en kvinna. Detta mönster var särskilt tydligt för män som utsatts för personrån, medan det för kvinnor var särskilt tydligt vid sexualbrott. Skillnaderna var dock mindre för män som utsatts för trakasserier och nätcränkning, samt för kvinnor som utsatts för nätcränkning.

Gärningspersonens ålder

För de flesta brottstyper var det under 2018 vanligast att gärningspersonen var 18–34 år, medan det var minst vanligt att hen var 65 år eller äldre. Detta avser misshandel, hot, sexualbrott och personrån, och det mönstret var relativt likartat mellan män och kvinnor. För trakasserier och nätkränkning skiljde sig resultaten däremot en del. Vid trakasserier uppgavs gärningspersonen oftast vara i åldern 35–64 år, medan det var minst vanligt att ha utsatts av någon som är 17 år eller yngre respektive 65 år eller äldre. Det var också stora skillnader mellan män och kvinnor. Vid nätkränkningar gick gärningspersonens ålder oftast inte att uppskatta. Minst vanligt var det att ha utsatts av en person på 65 år eller äldre.

Gärningspersonen alkohol- eller drogpåverkad

Resultaten om gärningspersonens eventuella alkohol- eller drogpåverkan vid brottstillfället skiljer sig åt beroende på vilken brottstyp som studeras. För män som utsatts för misshandel var det vanligast att gärningspersonen varit påverkad, medan kvinnor oftare uppgav att gärningspersonen inte varit påverkad av alkohol eller någon drog. Vid hot var det för både män och kvinnor vanligast att gärningspersonen inte varit påverkad av alkohol eller någon drog. För kvinnor som utsatts för sexualbrott var det vanligast att gärningspersonen varit påverkad. För män som utsatts för personrån var andelen händelser där gärningspersonen var påverkad lika stor som andelen händelser där det var okänt om hen var det.

Inledning

Den här kortanalysen syftar till att redovisa ett urval av resultaten från de uppföljningsintervjuer som gjordes för första gången i sin nuvarande form i Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2019.

Intervjuerna gjordes med ett urval av de personer som i enkätundersökningen för NTU 2019 uppgivit att de utsatts för brott, i syfte att få fördjupad kunskap om omständigheter kring brotten. Under de år då datainsamlingen av NTU i huvudsak genomfördes genom telefonintervjuer gjordes uppföljningsintervjuer med brottsutsatta personer i direkt anslutning till den huvudsakliga datainsamlingen. Det metodbyte av NTU, där den huvudsakliga insamlingsmetoden bland annat ändrades från telefonintervjuer till webb- och postenkäter, och där urvalet utökades från 20 000 personer till 200 000 personer,¹ medförde att det inte längre fanns tillfälle till uppföljningsintervjuer i samband med själva enkätundersökningen. Från och med NTU 2019 har därför en ny metod utvecklats för att kunna genomföra uppföljningsintervjuer med brottsutsatta.

De omständigheter som uppföljningsintervjuerna berör är exempelvis var och när brotts handlingarna ägt rum, om de polisanmälts och vilken relation de brottsutsatta hade till gärningspersonerna. Sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder i de områden där de behövs mest.

För den specialintresserade har ytterligare en kortanalys gjorts som beskriver genomförandet av uppföljningsintervjuerna samt gör en kvalitetsbedömning av materialet² (Brå 2020).

Syfte

Syftet med den här kortanalysen är att presentera de första resultaten från uppföljningsmaterialet för NTU 2019.

¹ För att läsa mer om den tidigare respektive nya metoden för NTU hänvisas till *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018).

² Det kommer fortsättningsvis att benämnas som *uppföljningsmaterialet*.

Metod

I det här kapitlet görs en övergripande redogörelse för den metod som användes för uppföljningsintervjuerna i NTU 2019. En mer detaljerad beskrivning av metoden finns i NTU-kortanalysen *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019: En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning* (Brå 2020).

Datainsamling

I det här avsnittet redogörs för hur datainsamlingen för uppföljningsmaterialet i NTU 2019 har genomförts.

I samband med enkätundersökningen NTU 2019, som genomfördes under januari–april 2019, ställdes screeningfrågor³ via webb- och postenkäter, för att bland annat ta reda på om urvalspersonerna varit utsatta för brott.

Av de 73 461 svarande i enkätundersökningen var det sammanlagt 13 095 personer som uppgav att de varit utsatta för minst en av de sex brotts typerna personrån, sexualbrott, misshandel, hot, nätkränkningar och trakasserier. Av dessa var det 4 361 personer som svarade att de kunde tänka sig att delta i en uppföljningsintervju via telefon, och av dem drogs i sin tur ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (STOSU) om totalt 3 000 personer.⁴

Det var totalt 2 234 personer⁵ som besvarade telefonintervjun, vilket motsvarar 74,5 procent⁶. För att det inte skulle gå för lång tid mellan enkäterna och uppföljningsintervjuerna, påbörjades intervjuerna ungefär en

³ Mer information om metoden för screeningen finns i årsrapporten samt den tekniska rapporten för NTU 2019 (Brå 2019a och Brå 2019b).

⁴ Mer information om urvalsmodellen finns i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

⁵ Notera dock att antalet verifierat brottsutsatta enligt uppföljningen var 1 762 personer, och att en av dessa i efterhand dessutom klassats som bortfall i screeningmaterialet. Läs mer om verifierat brottsutsatta i avsnittet *Ej uppföljda brotts handlingar*.

⁶ Detta är den oviktade andelen, medan den viktade andel som svarat är 75,1 procent. Den oviktade andelen bidrar med information från ett specifikt urval, medan den viktade andelen ger en uppskattning av hur andelen hade sett ut om en totalundersökning i stället hade genomförts, med i övrigt samma metod som för urvalsundersökningen. Läs mer om viktning i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

månad efter att de första enkäterna skickats ut. De genomfördes av 14 intervjuare på SCB, under februari–juni 2019.

Intervjufrågorna skiljer sig något åt mellan de olika brottstyperna, men handlar exempelvis om var och när brottshändelsen ägde rum, om den anmäldes till polisen, vilka skador som uppkom till följd av händelsen, vilken relation brottsoffret hade till gärningspersonen och vilket stöd, samt behov av stöd, som brottsoffret haft. Frågorna berör både omständigheter kring brottshändelsen och de brottsutsattas erfarenheter av den.⁷

Val av brottstyper

Uppföljningsmaterialet omfattar årligen brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott och personrån, medan brottstyperna bedrägeribrott, trakasserier, nätkränkningar, och bostadsinbrott växlar, enligt ett rullande schema. Exempelvis ingick nätkränkningar och trakasserier i uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Anledningen till att vissa brottstyper är med varje år är att de bedömts ha en särskilt hög kriminalpolitisk relevans och att de kan betraktas som allvarliga, eftersom de kan innehålla inslag av våld, alternativt kan betraktas som särskilt integritetskränkande och/eller skrämmande. Dessutom är merparten av dem behäftade med en låg anmälningsbenägenhet, vilket gör att det finns lite information om omständigheterna kring dessa brott och att uppföljningsmaterialet därmed bedöms kunna ge ett stort mervärde.

Målpopulation

Utifrån uppföljningsmaterialet vill man kunna dra slutsatser om två olika typer av populationer. Dels finns *individpopulationen*, vilken utgörs av personer i åldern 16–84 år som är folkbokförda i Sverige och som under kalenderåret 2018 varit utsatta för minst en av brottstyperna personrån, sexualbrott, misshandel, hot, nätkränkningar och trakasserier.

Den andra populationen av intresse är *brottshändelsepopulationen*, vilken utgörs av alla de brottshändelser av ovan nämnda brottstyper som personerna i individpopulationen varit utsatta för under kalenderåret 2018.

Till skillnad från screeningmaterialet i NTU dras inte slutsatser utifrån befolkningen i stort (16–84 år). Istället drar man utifrån individpopulationen slutsatser om personer som under 2018 utsatts för minst en av brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier och nätkränkning. Utifrån brottshändelsepopulationen drar man slutsatser om alla brottshändelser som personerna i individpopulationen varit utsatta för.

⁷ Hela intervjuformuläret finns i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

Bortfall

Alla urvalsundersökningar dras med ett visst bortfall. Dels finns *externt bortfall*, som innefattar personer som inte vill eller kan medverka i undersökningarna, dels *internt bortfall*, som innefattar personer som inte besvarar alla frågor som ställs i intervjun.

Externt bortfall

I uppföljningsmaterialet är två typer av externa bortfall av relevans; dels *individbortfall*, dels *händelsebortfall*. Individbortfallet består både av personer som i screeningen angav att de inte ville delta i uppföljningsintervjuer och av personer som i screeningen angav att de ville delta i uppföljningsintervjuer, men sedan inte gjorde det.⁸ Händelsebortfallet uppstår dels genom individbortfallet, dels genom att personer i uppföljningsintervjuerna inte besvarar frågorna kring en specifik händelse.

Den del av individbortfallet som består av personer som inte deltar i uppföljningsintervjuer trots att de i screeningen angivit att de ville det, uppgår till 25,5 procent av urvalet (se tabell 1 nedan). Det kan bland annat bero på att de inte vill delta i undersökningen, inte går att nå, eller är förhindrade från att medverka.

Tabell 1. Urval och bortfall i uppföljningsmaterialet för NTU 2019.

	Antal	Andel (%)
Urval	3 000	100
Respondenter, viktat ^a	..	75,1
Respondenter, oviktat	2 234 ^b	74,5
Bortfall, viktat	..	24,9
Bortfall, oviktat	765	25,5

^a Den viktade andelen ger en uppskattning av hur andelen hade sett ut om en totalundersökning i stället hade genomförts, medan den oviktade andelen bidrar med information från ett specifikt urval. Läs mer om viktning i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

^b Notera dock att antalet verifierat brottsutsatta enligt uppföljningen var 1 762 personer, och att en av dessa i efterhand dessutom klassats som bortfall i screeningmaterialet. Läs mer om verifierat brottsutsatta i avsnittet *Ej uppföljda brotts handlingar*.

Internt bortfall

Internt bortfall innebär att en person som valt att medverka i

⁸ Av de 13 095 personer som i screeningen uppgav att de utsatts för någon av de aktuella brottstyperna var det 8 734 personer som antingen svarade nej eller inte alls på frågan om de ville vara med i urvalsdragningen för en uppföljningsintervju. Och av dem som svarade att de ville vara med, var det 765 personer som sedan ändå inte deltog. Totalt utgör dessa bortfall 72,5 procent av alla som i screeningen uppgivit att de utsatts för någon av de aktuella brottstyperna. För mer information om den här typen av bortfall, se kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

undersökningen inte besvarar alla frågor som ställs. Internt bortfall kan uppstå på både individ- och händelsenivå. Ett högt internt bortfall kan indikera att en fråga inte fungerar som det är tänkt och därmed inte bör ingå i resultaten. Eftersom det är första gången den här metoden används, är det särskilt viktigt att granska det interna bortfallet. Eftersom en del av frågorna i undersökningen kan uppfattas som känsliga, kan de medföra internt bortfall genom att vissa intervjupersoner inte vill besvara dem.

Andel ”vet ej” och ”vill ej svara”

I intervjuformuläret finns svarsalternativen ”vet ej” och ”vill ej svara”, som i vissa fall kan betraktas som internt bortfall. Eftersom intervjuformuläret innehåller många detaljerade frågor om händelsen, kan det ibland vara svårt för respondenten att besvara alla frågor. Det rör främst frågor om gärningspersonen, där vissa frågor förutsätter att respondenten måste vara bekant med eller känna gärningspersonen för att kunna besvara frågan. Svarsalternativet ”vet ej” betraktas därför inte som internt bortfall för den typen av frågor. Svarsalternativet ”vill ej svara” hanteras däremot som internt bortfall. En mer utförlig beskrivning av det interna bortfallet finns i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

Tillförlitlighet

Det är viktigt att betona att det finns begränsningar med uppföljningsmaterialet som påverkar dess tillförlitlighet. Urvalet representerar inte hela populationen av brottsutsatta personer och brottshändelser; exempelvis inkluderas inte barn och ungdomar under 16 år⁹ i urvalet, och inte heller personer över 84 år. Detsamma gäller personer som vistas på institution (exempelvis inom sjuk- eller kriminalvården). Det är inte heller troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare eller grovt kriminella, är representerade.

Ytterligare faktorer som påverkar tillförlitligheten är den andel personer som valde att inte delta i uppföljningsintervjuer (läs mer om detta i avsnittet *Externt bortfall*). Dessutom går det bara att göra skattningar för de brottstyper som ingår i uppföljningsmaterialet, det vill säga misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier och nätkränkningar. Något annat som bör noteras är att respondenter får svara på uppföljningsfrågor om maximalt tre händelser¹⁰, vilket innebär att det finns en risk att utsatthet för vissa brottstyper underskattas.

⁹ Urvalet består av personer som är födda 1935–2003. De som är födda 2003 fyller 16 år undersökningsåret 2019. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

¹⁰ Något som beskrivs i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

Mätfel

I urvalsundersökningar är mätfel ofta en felkälla av stor betydelse, något som huvudsakligen orsakas av intervjuformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av respondenten, och det kan leda till såväl över- som underskattningar i resultaten. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

En konsekvens av telefonintervjuer som metod kan tänkas vara att känsliga brott underrapporteras, om den intervjuade inte får förtroende för intervjuaren per telefon eller om den omgivande miljön är störande. Det kan också hända att den tillfrågade tar till ”socialt önskvärda” svar, exempelvis på frågan om brottet är anmält till polisen eller inte. Den tillfrågade kan också oavsiktligt svara fel, för att han eller hon inte minns eller har förträngt händelsen. Det kan också förekomma att händelser placeras fel i tiden, det vill säga att respondenten felaktigt inkluderar en händelse som inträffat före eller efter referensperioden (den så kallade teleskopeffekten), eller exkluderar en händelse som egentligen inträffade under referensperioden. Vid telefonintervjuer finns också en risk för mer ogenomtänkta svar än vid exempelvis webb- eller postenkäter. Vidare finns det en risk att särskilda egenskaper hos intervjuaren påverkar respondentens svar; den så kallade intervjuareffekten. Det kan handla om demografiska egenskaper, såsom kön och ålder, men även om intervjuarens attityd under intervjun. Det är inte möjligt att mäta hur stor påverkan intervjuareffekter har haft på en undersökning, men däremot visar tidigare forskning att ju fler intervjuare desto mindre intervjuareffekter (West och Blom 2017).¹¹

Viktigt att betona är att personer som varit utsatta för ett stort antal brottsändelser endast får svara på uppföljningsfrågor om maximalt tre av dessa. Dessa brott får dock lika stor betydelse i beräkningarna som de brott som personer som utsatts för enstaka brott har besvarat frågor om. Därför finns det anledning att tro att det finns skevheter i redovisningarna av omständigheterna kring brott, och att resultaten för brottstyper med hög upprepad utsatthet ska tolkas med särskild försiktighet.

Detta gäller exempelvis kvinnors utsatthet för misshandel i hemmet. Utsatthet för våld i hemmet är, enligt tidigare forskning (se exempelvis Brå 2014), ofta upprepad. Därför kan misshandelsbrott mot kvinnor som sker i hemmiljö och av en närstående gärningsperson antas vara vanligare än vad resultaten från uppföljningsmaterialet visar.

För att se vilka åtgärder som har vidtagits för att minimera riskerna för den här typen av fel, se avsnittet *Kontroll och rättning* nedan.

¹¹ Det var 14 intervjuare som genomförde uppföljningsintervjuerna för NTU 2019.

Ej uppföljda brottshändelser

En typ av mätfel i uppföljningsmaterialet utgörs av de brottshändelser som ingick i urvalet men följdes inte upp, av olika skäl. Det handlar om de händelser som utifrån intervjuerna har kategoriserats som ej inträffade eller ogiltiga eller som att de ingår i en annan brottshändelse. Med andra ord; de händelser som har rapporterats i screeningen, men som enligt uppföljningsmaterialet inte har inträffat.

De händelser som ej har inträffat eller är ogiltiga kan exempelvis handla om att det under uppföljningsintervjun framkom att händelsen inte inträffade under det aktuella kalenderåret, att respondenten svarat för någon annan person i screeningen eller att respondenten missuppfattat screeningfrågan. Andelen händelser med det här mätfel var särskilt stort för trakasserier (41,6 %), eftersom det i intervjuerna har framkommit att en stor andel personer som i screeningen uppgav att de utsatts för trakasserier i själva verket räknat med telefonförsäljare och dylikt.¹² Vidare var andelen händelser med den här typen av mätfel även relativt stort för nätkränkning (26,4 %). Andelen händelser som ingick i en annan brottshändelse var störst för nätkränkning (16,4 %) och hot (15,9 %). Vidare var det totalt 2,9 procent av händelserna som av olika skäl inte blev uppföljda¹³, vilket innebär att det för dessa är okänt huruvida det rör sig om faktisk utsatthet eller ej. Det finns därför en risk att brottsutsattheten underskattas något på grund av det händelsebortfall som förekommit.¹⁴

Det här innebär att antalet verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet är 1 762¹⁵ personer (utav 2 234 personer) och det är resultat för dessa som redovisas i den här kortanalysen.¹⁶ Se tabell 2 och tabell 3 nedan, för en särredovisning av brottsutsatta enligt screeningmaterialet respektive verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet. Observera att brottsutsatta enligt screeningmaterialet här avser de som besvarat uppföljningsintervjuer, vilket alltså inte är detsamma som antalet brottsutsatta totalt i screeningen.

De mätfel som har beskrivits i det här avsnittet får konsekvenser för nivåskattningarna i uppföljningsmaterialet, och därför är det viktigt att tolka resultaten med viss försiktighet.

¹² Frågans formulering och hur resultaten redovisas kommer att ses över inför NTU 2020.

¹³ Det kan till exempel handla om att samtalet avbröts.

¹⁴ För mer information om den här typen av mätfel, se kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

¹⁵ Dock har en av dessa i efterhand klassats som bortfall i screeningmaterialet.

¹⁶ Trots förekomsten av händelser med den här typen av mätfel är bedömningen att screeningmaterialet håller, så länge mätfelen är konstanta över tid, eftersom syftet med NTU är att studera utvecklingen och att jämföra grupper.

Tabell 2. Särredovisning av antal och andel (%) brottsutsatta enligt screeningmaterialet, respektive verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019.

	Antal	Andel (%)
Brottsutsatta som besvarat uppföljningsintervjuer enligt screeningmaterialet, oviktat	2 234 ^a	100
Verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet, oviktat	1 762 ^a	79

^a Dock har en av dessa personer i efterhand klassats som bortfall i screeningmaterialet.

Tabell 3. Särredovisning av antal brottsutsatta enligt screeningmaterialet och antal och andel (%) verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Uppdelat på brottstyper.

Brottstyp	Brottsutsatta som besvarat uppföljningsintervjuer enligt screeningmaterialet, oviktat	Verifierat brottsutsatta enligt uppföljningsmaterialet, oviktat	
	Antal	Antal	Andel (%)
Misshandel	552	422	76
Hot	909	598	66
Sexualbrott	533	450	84
Personrån	168	139	83
Trakasserier	1 065	444	42
Nätkränkning	440	217	49

Konfidensintervall

I urvalsundersökningar går det aldrig att få exakta skattningar, och eftersom antalet observationer kan variera beroende på frågeområde och vilken grupp i befolkningen som studeras, varierar även osäkerheten i skattningarna. Därför redovisas resultaten för uppföljningsmaterialet ihop med ett 95-procentigt konfidensintervall i bilaga 1. Konfidensintervallet är ett mått på osäkerheten i skattningen och består av det skattade värdet, standardavvikelsen för det skattade värdet, och slutligen av en konfidensgrad (Edling och Hedström 2003), som i den här kortanalysen är 95 procent. Något som bör noteras är att konfidensintervall skattar den urvalsosäkerhet som uppstår när ett slumpmässigt urval dras, men inte systematiska källor till osäkerhet, såsom systematiska mätfel och bortfall. Principen är att ju färre respondenter, desto bredare konfidensintervall – alltså desto större osäkerhet i skattningen. Att studera osäkerheten i skattningarna är därmed ett mått på hur robust uppföljningsmaterialet är.

För att exemplifiera är andelen hot som uppges ha skett på en allmän plats 69 procent, med ett konfidensintervall på 65–73 procent. Motsvarande andel för personrån är 77 procent med ett konfidensintervall på 71–83 procent (se bilaga 1). Det är alltså en större osäkerhet i skattningen

för personrån än för hot. Skillnaden i storleken på dessa konfidensintervall beror på att antalet händelser som resultaten baseras på skiljer sig åt mellan hot och personrån. Antalet händelser som ingår i uppföljningsmaterialet är större för hot än personrån (se tabell 3 i avsnittet *Ej uppföljda brotts-händelser*), vilket förklarar att konfidensintervallet är bredare för personrån än för hot.

Konfidensintervall kan även användas för att studera om skillnader mellan olika redovisningsgrupper är statistiskt signifikanta. Om två konfidensintervall inte överlappar, kan man dra slutsatsen att skillnaden är statistiskt signifikant. Detta till trots bör det noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda. Konfidensintervallen för vissa skattningar går in i varandra, vilket i vissa fall kan innebära att det i de fallen inte går att säga med 95 procents säkerhet att det finns en nivå-skillnad mellan åldersgrupperna.¹⁷

Generaliserbarhet

Eftersom urvalet och individ- och händelsevikterna för uppföljningsmaterialet baseras på brottsutsatthet som har rapporterats i screeningmaterialet, generaliseras inte resultaten till hela befolkningen (16–84 år). Det skiljer sig från urvalet för screeningmaterialet, som dras från registret över totalbefolkningen (RTB), vilket innebär att resultaten kan generaliseras till hela befolkningen (16–84 år). Givet de begränsningar som har beskrivits i det här avsnittet, är målpopulationen för uppföljningsmaterialet personer i åldern 16–84 år som utsatts för minst en av brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier och nätkränkningar, samt de brotts-händelser som denna brottsutsatthet utgörs av (se avsnittet *Målpopulation*).

¹⁷ Mer information om konfidensintervall finns i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

Resultat

Resultatredovisning

De resultat som presenteras i den här kortanalysen görs utifrån uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Resultatredovisningen innehåller ett urval av resultat som rör olika omständigheter kring brottsutsatthet och redovisas på *händelsenivå*. Resultatredovisningen innehåller en beskrivning av de mönster och eventuella nivåskillnader som syns. Redovisningarna är uppdelade på män och kvinnor¹⁸, så långt som det är metodologiskt möjligt.

I redovisningsgruppen ska det vara minst 100 observationer för att resultat ska redovisas. Gränsen har dragits för att 1 procent ska motsvara minst en observation. Anledningen till detta är att skattningarna inte ska vara för osäkra. Eftersom antalet händelser bland män som besvarat uppföljningsintervjuer för sexualbrott är för litet, redovisas resultat enbart för kvinnor. Vad gäller personrån är antalet händelser bland kvinnor som besvarat uppföljningsintervjuer för litet, vilket innebär att resultat enbart redovisas för män. Vidare är antalet händelser bland kvinnor som besvarat frågan om gärningspersonens ålder vid nätkränkning för litet, vilket innebär att resultaten enbart redovisas för män. För en del resultat ingår svarsalternativet ”vet ej”, eftersom det i vissa fall kan betraktas som ett resultat i sig.

Något som är viktigt att beakta vid tolkning av resultaten är att urvalsundersökningar, såsom NTU, är behäftade med en viss osäkerhet och aldrig kan ge exakta nivåer. Resultaten i den här rapporten ger således en indikation om hur omständigheterna kring särskilda brotts handlingar ser ut (se avsnittet *Tillförlitlighet*). Vidare redovisas resultat enbart för de verifierade brotts handlingarna enligt uppföljningsmaterialet (se avsnittet *Ej uppföljda brotts handlingar*). Resultaten redovisas i form av beskrivningar i text och figurer. För att se resultaten i tabellform med konfidensintervall, hänvisas till bilaga 1. Hela intervjuformuläret finns i kortanalysen om kvalitetsbedömningen (Brå 2020).

¹⁸ Avser juridiskt kön.

Referensperioder

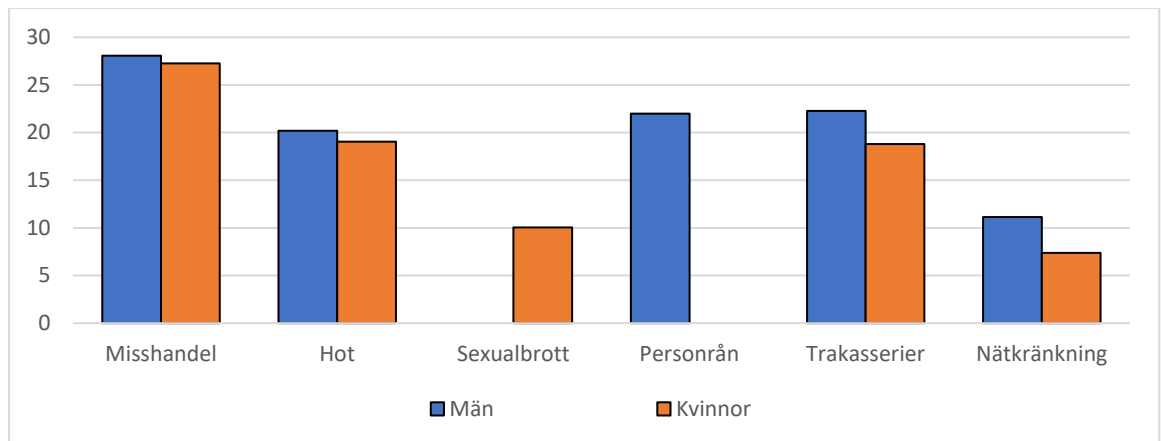
Referensperioden för självrapporterad utsatthet för brott i uppföljningsmaterialet är *föregående kalenderår*. Resultaten från uppföljningsmaterialet i NTU 2019 avser alltså utsattheten 2018).

Anmälningbenägenhet

I uppföljningsintervjuerna för NTU 2019 ställs frågan om den brottsutsatta personen har anmält händelsen till polisen.

Den uppgivna anmälningbenägenheten är likartad mellan män och kvinnor, särskilt vad gäller misshandel (28 % för män och 27 % för kvinnor) och hot (20 % för män och 19 % för kvinnor). Ser man till trakasserier och nätkränkning skiljer sig resultaten dock något. Andelen trakasserier som uppges vara polisanmälda är 22 procent bland män medan den är 19 procent bland kvinnor. Vidare uppges 11 procent av nätkränkningarna vara polisanmälda för män jämfört med 7 procent för kvinnor (se figur 1).

Figur 1. Andel händelser som uppges vara polisanmälda 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp.

Typ av brottsplats

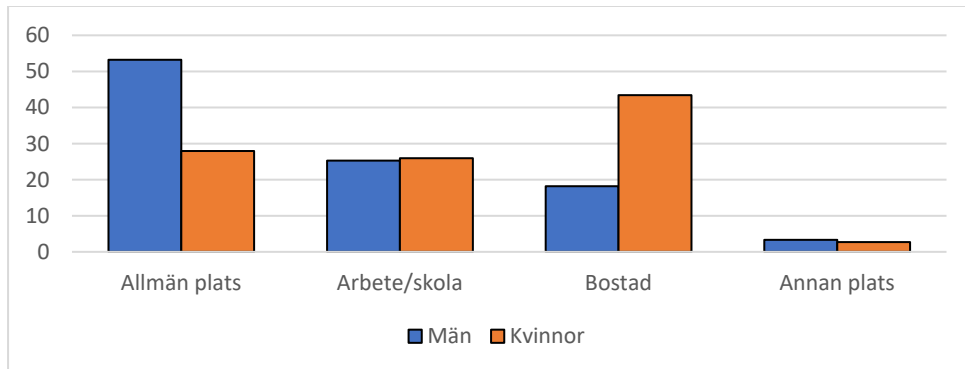
I uppföljningsintervjuerna för NTU 2019 ställs frågan om på vilken typ av plats som brotts handlingen skedde.

Misshandel

Stora könsskillnader kan utläsas vad gäller typ av brottsplats vid misshandel 2018 (se figur 2). Den plats där män uppges ha utsatts i störst utsträckning

var på en allmän plats (53 % av händelserna) medan andelen är betydligt mindre bland kvinnor (28 %). Störst andel händelser för kvinnor skedde i en bostad (43 %), något som inte alls var lika vanligt bland män (18 %). Vidare är andelen händelser som inträffade på arbetet/i skolan ungefär lika stor bland män och kvinnor (25 % respektive 26 %). Minst vanligt var det att misshandeln skedde på en annan plats, bland både män och kvinnor (3 % vardera).

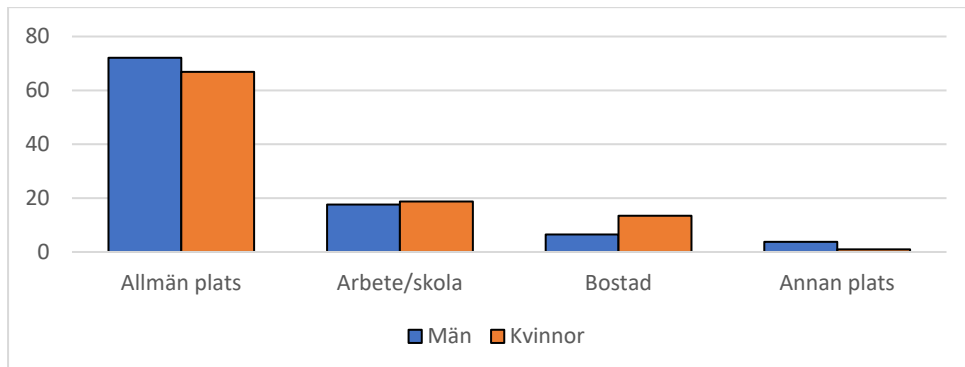
Figur 2. Typ av brottsplats vid misshandel 2018, enligt uppföljningsmaterialen för 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Hot

Vad gäller utsatthet för hot under 2018, visar figur 3 att likartade mönster syns bland män och kvinnor. En tydlig majoritet av brottsändelserna uppges ha skett på en allmän plats, samtidigt som det var vanligare bland män (72 %) än bland kvinnor (67 %). Minst vanligt var det att hot skedde på en annan plats, för både män och kvinnor (4 % respektive 1 %).

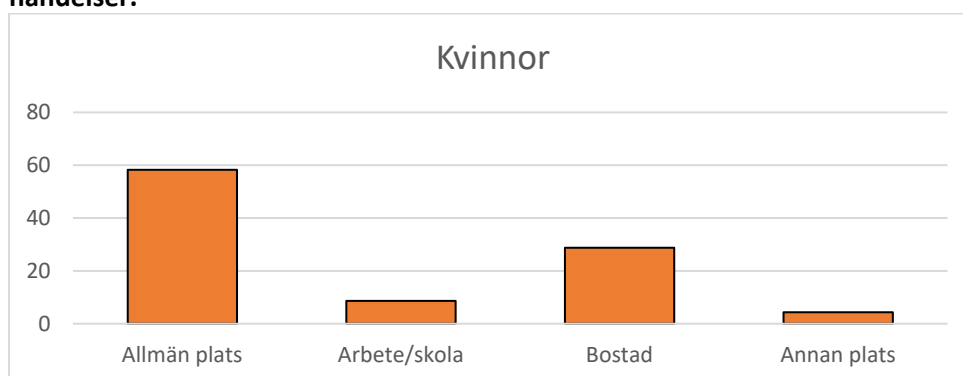
Figur 3. Typ av brottsplats vid hot 2018, enligt uppföljningsmaterialen för 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Sexualbrott

I figur 4 redovisas typ av brottsplats för sexualbrott bland kvinnor. En majoritet av händelserna skedde under 2018 på en allmän plats (58 %), medan det var näst vanligast att det skedde i en bostad (29 %). Vidare var det något vanligare att sexualbrottet uppges ha skett på arbetet/i skolan (9 %) än på en annan plats (4 %).

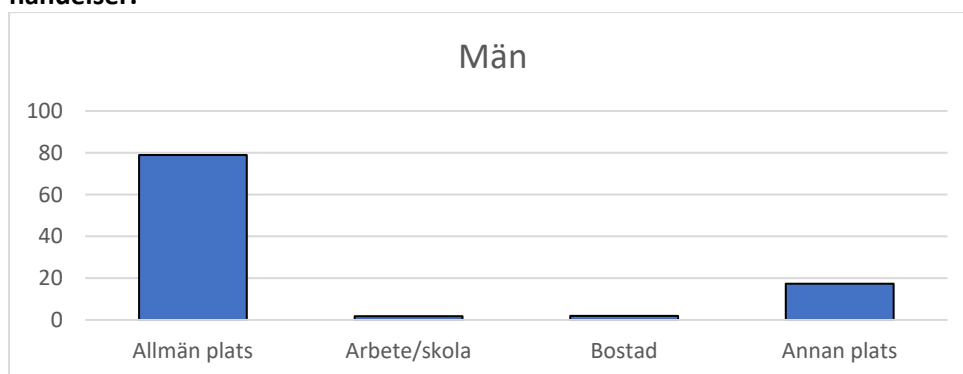
Figur 4. Typ av brottsplats vid sexualbrott 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Personrån

Vad gäller män som uppger utsatthet för personrån under 2018, visar figur 5 att en tydlig majoritet av händelserna skedde på en allmän plats (79 %). Detta följs åt av en annan plats (17 %) medan minst andel skedde på arbetet/i skolan respektive i en bostad (2 % i respektive grupp).

Figur 5. Typ av brottsplats vid personrån 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

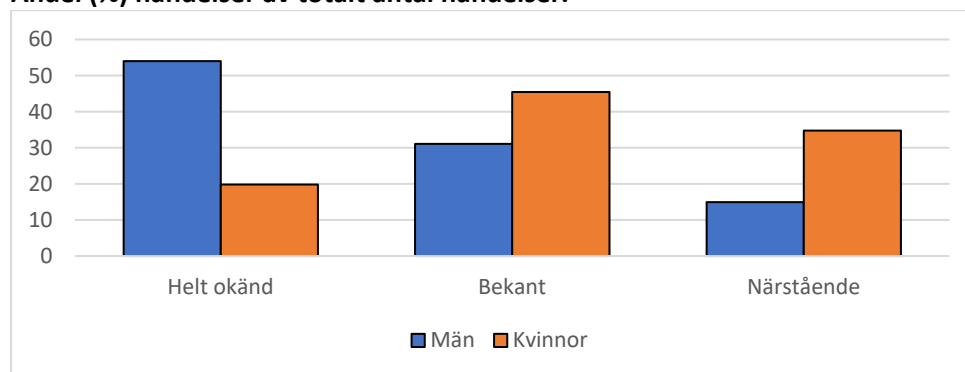
Relation till gärningsperson

I uppföljningsintervjuerna för NTU 2019 ställs frågan om på vilken typ av relation respondenten hade till gärningspersonen när brottshändelsen inträffade.

Misshandel

Som figur 6 visar är det relativt stora könsskillnader vad gäller vilken typ av relation till gärningspersonen vid som den utsatta hade vid misshandel under 2018. Att utsättas av en helt okänd person var det vanligaste för män (54 % av händelserna), medan detta var det minst vanliga för kvinnor (20 %). Att gärningspersonen uppges ha varit en bekant var istället det vanligaste för kvinnor (45 %) medan det var näst vanligast för män (31 %). Att gärningspersonen var en närstående till den brottsutsatta var det näst vanligaste för kvinnor (35 %) och det minst vanliga för män (15 %).

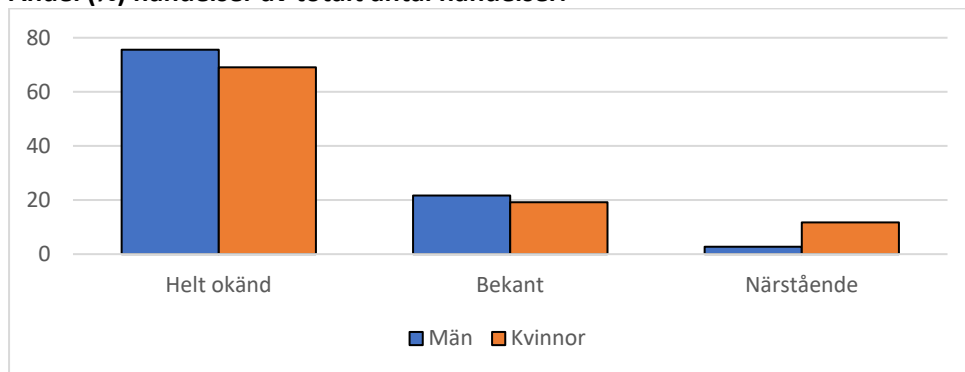
Figur 6. Relation till gärningspersonen vid misshandel 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Hot

Vid en tydlig majoritet av hoten under 2018 uppges gärningspersonen ha varit helt okänd för den brottsutsatta, vilket gällde bägge könen, men var vanligare bland män (76 %) än bland kvinnor (69 %). Näst vanligast var det att ha utsatts av en bekant (22 % bland män och 19 % bland kvinnor). Minst vanligt var det att gärningspersonen var en närstående, men det var vanligare bland kvinnor (12 %) än bland män (3 %) (se figur 7).

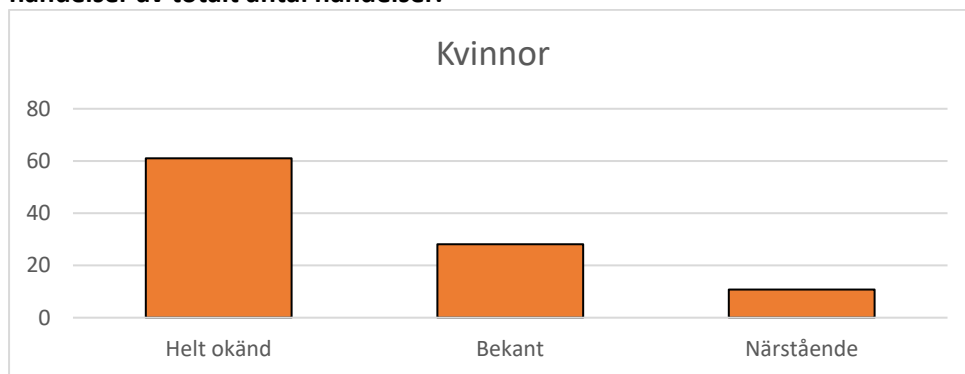
Figur 7. Relation till gärningspersonen vid hot 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Sexualbrott

Figur 8 nedan visar hur händelserna fördelar sig på typen av relation till gärningspersonen, för kvinnor som utsatts för sexualbrott¹⁹. Majoriteten av brotthändelserna under 2018 uppges ha begåtts av en helt okänd person (61 %), följt av en bekant (28 %), medan minst andel brott begicks av en närstående (11 %).

Figur 8. Relation till gärningspersonen vid sexualbrott 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

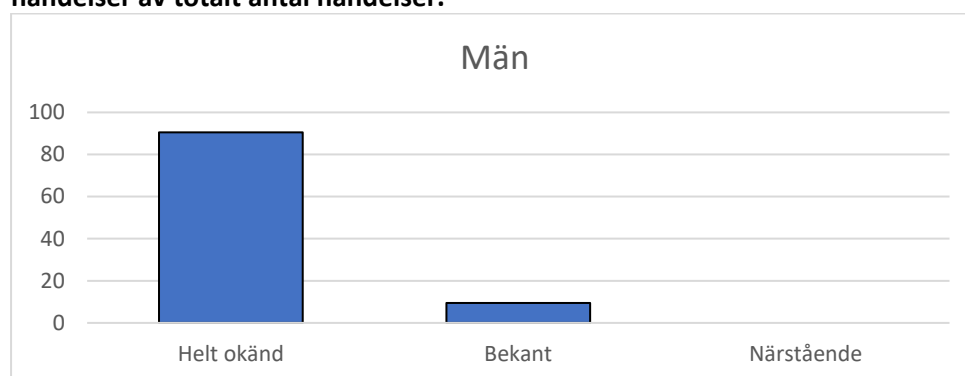

¹⁹ Notera att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – allt från lindrigare brott, som blottning, till mycket allvarliga brott, som våldtäkt.

Personrån

Figur 9 visar hur händelserna fördelar sig på typen av relation till gärningspersonen, för män som utsatts för personrån 2018. Det var en betydligt större andel brott som uppges ha begåtts av en helt okänd gärningsperson (91%), jämfört med av en bekant (9 %) och inget sådant brott begicks av en närstående.

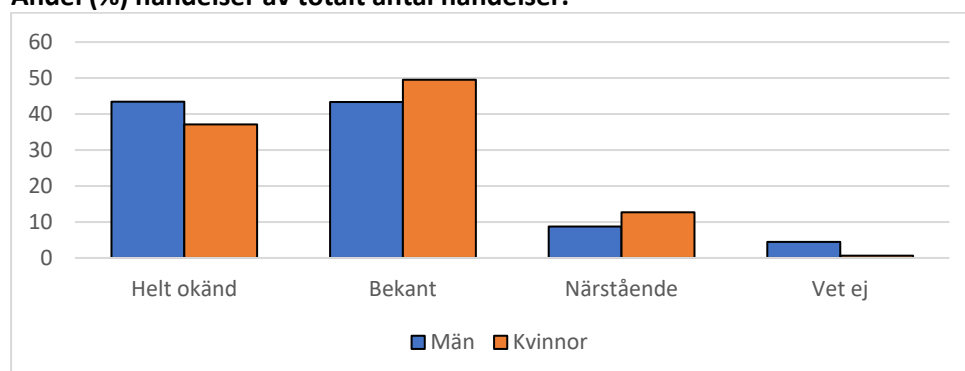
Figur 9. Relation till gärningspersonen vid personrån 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Trakasserier

Vad gäller relation till gärningspersonen vid trakasserier skiljer sig fördelningen något vid en särredovisning på kön (se figur 10). För män var det lika vanligt att brottshändelsen uppges ha begåtts av en helt okänd person respektive en bekant (43 %). För kvinnor var gärningspersonen en bekant i hälften av brottshändelserna (50 %) följt av en helt okänd person (37 %). Vidare var det något vanligare att trakasserierna begicks av en närstående för kvinnor (13 %) jämfört med för män (9 %).

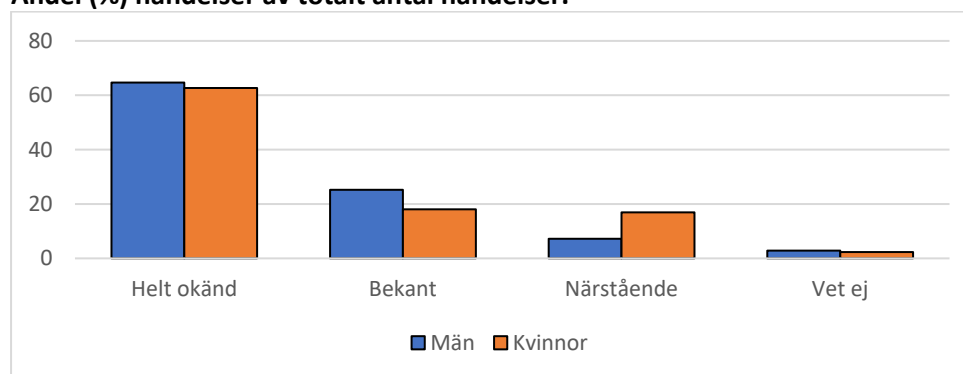
Figur 10. Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Nätkränkning

Figur 11 visar relation till gärningspersonen bland de som utsatts för nätkränkning 2018. Vid en tydlig majoritet av nätkränkningarna uppges gärningspersonen ha varit helt okänd för den brottsutsatta, vilket gäller bägge könen (65 % för män och 63 % för kvinnor). För män var det vanligare att ha utsatts av en bekant (25 %) än för kvinnor (18 %). Bland kvinnor var det istället vanligare att brottet begicks av en närstående jämfört med bland män (17 respektive 7 %).

Figur 11. Relation till gärningspersonen vid nätkränkning 2018, enligt uppföljningsmaterialen för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Gärningspersonens kön

I uppföljningsintervjun för NTU 2019 får den brottsutsatta personen uppge gärningspersonens kön.

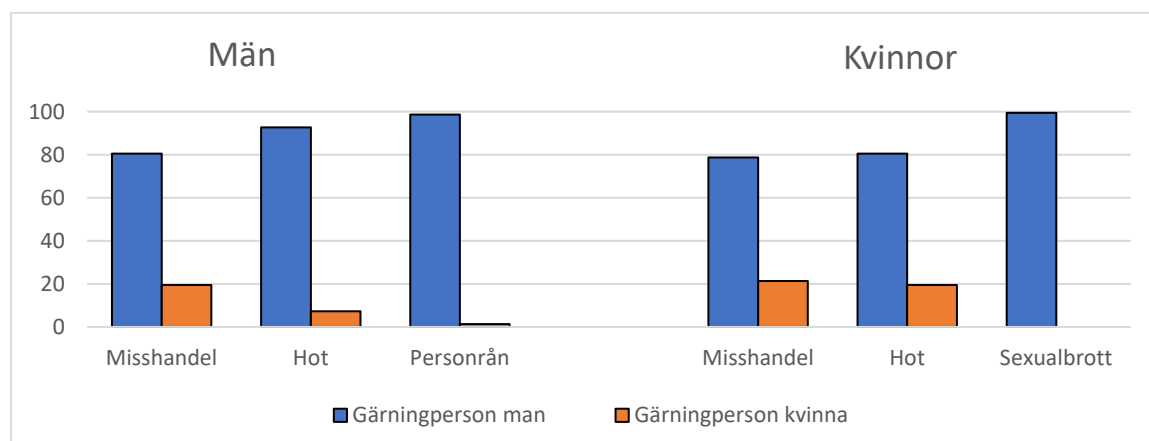
Som går att utläsa i figur 12 och figur 13 uppges gärningspersonen ha varit en man i en majoritet av alla brottsfall under 2018. Det gäller både när män och kvinnor utsatts. Bland brottsutsatta män är det här mönstret särskilt tydligt för personrån, där gärningspersonen var en man i 99 procent av fallen. Bland brottsutsatta kvinnor är mönstret tydligast vad gäller sexualbrott, där gärningspersonen var en man i 100 procent²⁰ av händelserna.

Ser man däremot till män som utsatts för trakasserier och nätkränkning är det mindre skillnader vad gäller gärningspersonens kön (se figur 13). Exempelvis var gärningspersonen en man i 44 procent av händelserna för trakasserier, medan det var en kvinna i 37 procent av fallen. Sett till kvinnor som utsatts för nätkränkning var gärningspersonen en man i 52 procent av

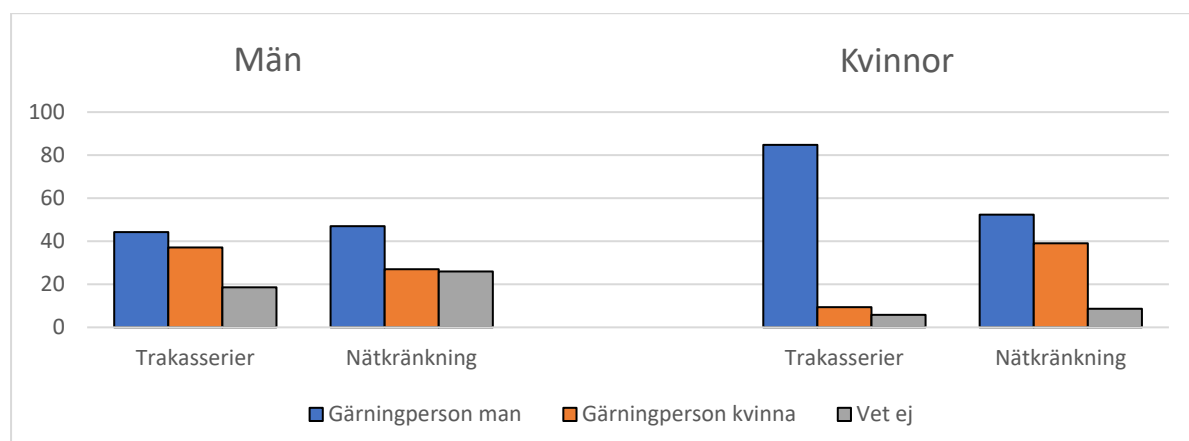
²⁰ Notera dock att talet har avrundats till 100, vilket innebär att antalet händelser där gärningspersonen varit en kvinna inte är 0.

händelserna, medan det i 39 procent av händelserna var en kvinnlig gärningsperson. Dock var gärningspersonen en man i majoriteten av händelserna vad gäller trakasserier (85 %).

Figur 12. Gärningspersonens kön vid misshandel, hot, sexualbrott och personrån 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp.

Figur 13. Gärningspersonens kön vid trakasserier och nätcränkning 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp.

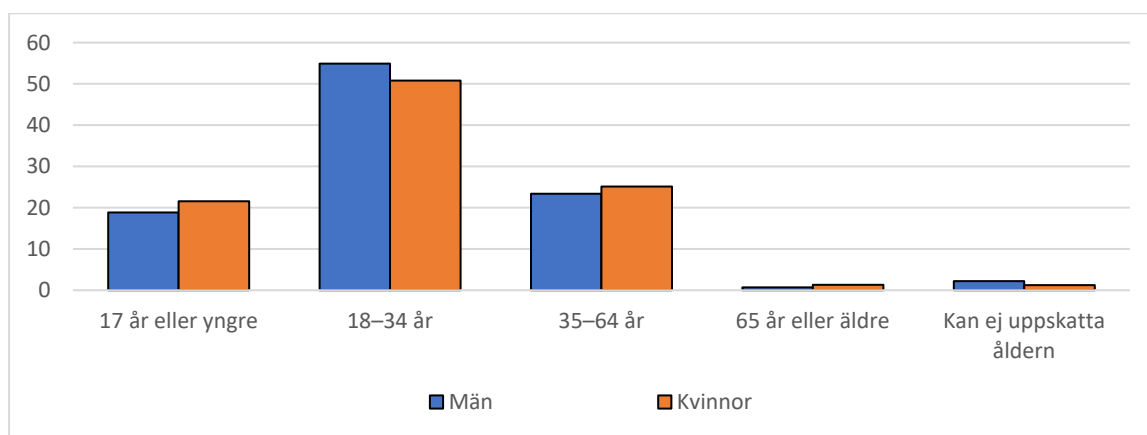
Gärningspersonens ålder

I uppföljningsintervjun för NTU 2019 får den brottsutsatta personen uppge om hen kan uppskatta gärningspersonens ålder.

Misshandel

Som figur 14 visar är det vid misshandel vanligast att gärningspersonen uppges vara 18–34 år, medan det är minst vanligt att gärningspersonen är 65 år eller äldre. Det gäller både bland brottsutsatta män och bland brottsutsatta kvinnor. Vidare är det inte några större skillnader mellan män och kvinnor inom respektive åldersgrupp. Det är något vanligare bland män (55 %) än bland kvinnor (51 %) att utsättas av någon i åldern 18–34 år. Det är något vanligare bland kvinnor (22 %) än bland män (19 %) att utsättas av personer som är 17 år eller yngre.

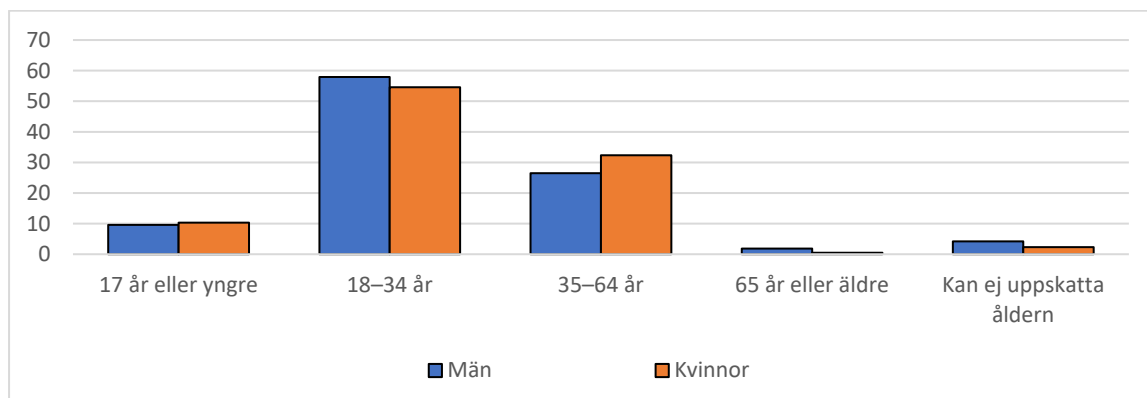
Figur 14. Ålder på gärningspersonen vid misshandel 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Hot

Vad gäller utsatthet för hot är det vanligast att gärningspersonen uppges vara 18–34 år, medan det är minst vanligt med gärningspersoner som är 65 år eller äldre (se figur 15). Det här mönstret gäller både män och kvinnor. Kvinnor utsätts för hot av personer som är 35–64 år i större utsträckning än män (32 % respektive 26 %). Vidare är det vanligare att gärningspersonen är 18–34 år när män utsätts jämfört med kvinnor (58 % respektive 55 %).

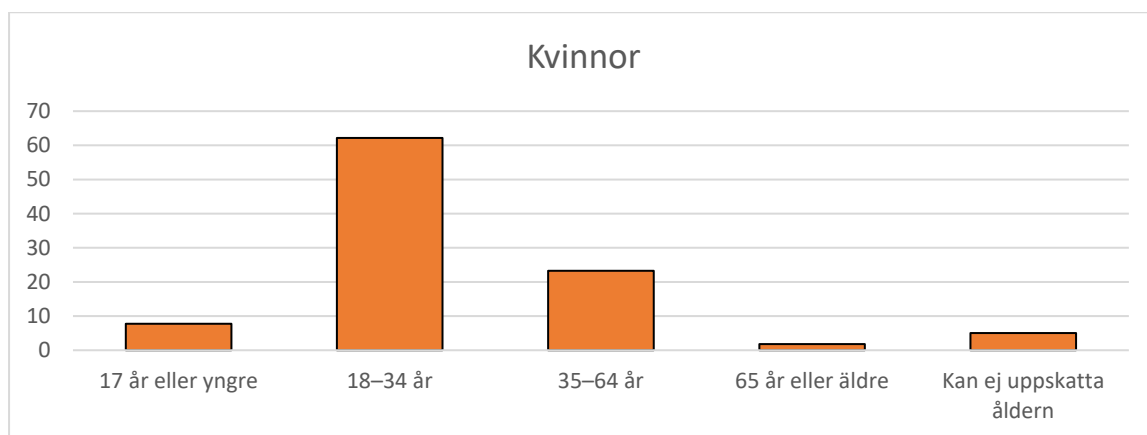
Figur 15. Ålder på gärningspersonen vid hot 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Sexualbrott

Bland kvinnor som uppger att de utsatts för sexualbrott är det betydligt vanligare att ha utsatts av någon som är 18-34 år (62 %) jämfört med övriga åldersgrupper (se figur 16). Minst vanligt är det att gärningspersonen är 65 år eller äldre (2 %).

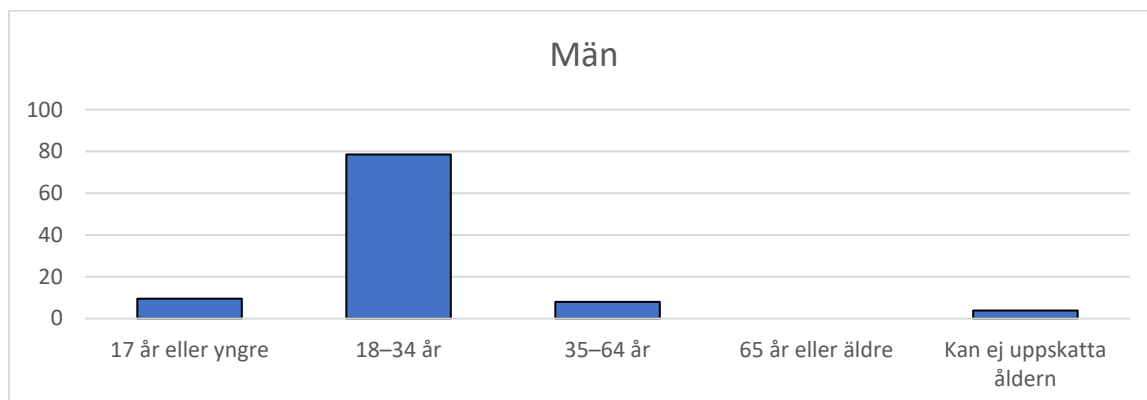
Figur 16. Ålder på gärningspersonen vid sexualbrott 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Personrån

Bland män som uppger att de utsatts för personrån är det betydligt vanligare att ha utsatts av någon som är 18-34 år (79 %) jämfört med övriga åldersgrupper (se figur 17). En försumbar andel män uppger att gärningspersonen varit 65 år eller äldre.

Figur 17. Ålder på gärningspersonen vid personrån 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

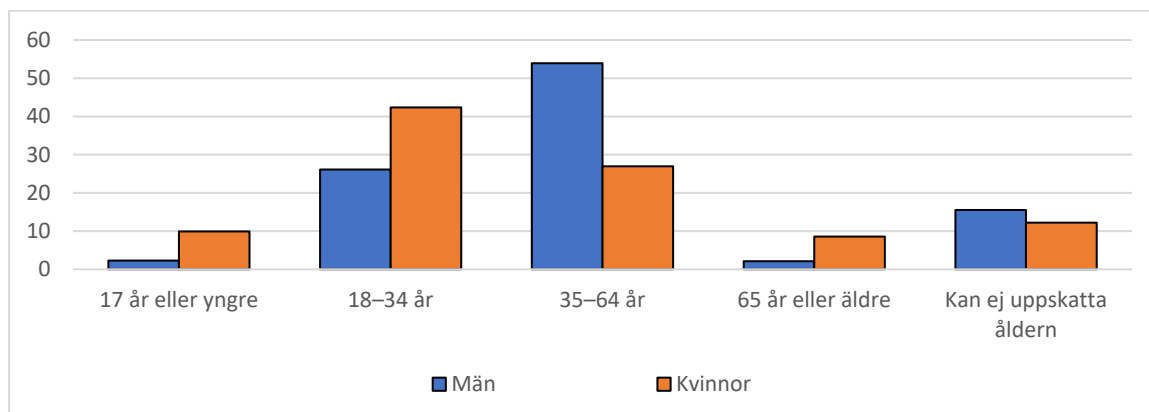

Trakasserier

Figur 18 visar att gärningspersonens ålder vid trakasserier fördelar sig annorlunda jämfört med de resultat som redovisats ovan. Exempelvis är det totalt sett vanligast att ha utsatts av en person som är 35-64 år, följt av någon som är 18-34 år. Vidare är det ungefär lika vanligt att ha utsatts av någon som är 17 år eller yngre respektive 65 år eller äldre. Dessutom syns högre nivåer av händelser där brottsutsatta personer inte har kunnat uppskatta åldern på gärningspersonen.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar på stora skillnader. Det är betydligt vanligare att män utsatts för 35-64-åringar än kvinnor (54 % respektive 27 %). Gärningspersonen uppges ha varit i åldern 18-34 år vid 42 procent av händelserna för kvinnor, medan motsvarande andel för män är 26 procent. Att gärningspersonen är 17 år eller yngre är vanligare när kvinnor utsatts jämfört med män (10 % respektive 2 %), och detsamma gäller när gärningspersonen är 65 år eller äldre (9 % respektive 2 %).

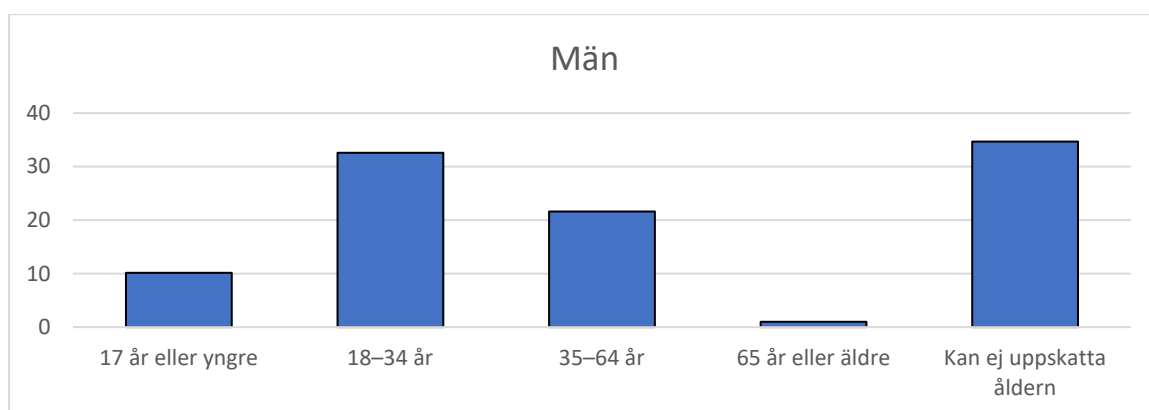
Figur 18. Ålder på gärningspersonen vid trakasserier 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Nätkränkning

Även för nätkränkning skiljer sig resultaten vad gäller gärningspersonens ålder från övriga brottstyper. Av de nätkränkningar som män har utsatts för (se figur 19), utgör den största andelen händelser de där gärningspersonens ålder inte kunnat uppskattas (35 %). Bland övriga händelser är det vanligast att gärningspersonen är 18–34 år (33 %). Det är minst vanligt att gärningspersonen är 65 år eller äldre (1 %).

Figur 19. Ålder på gärningspersonen vid nätkränkning 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Gärningspersonen alkohol- eller drogpåverkad

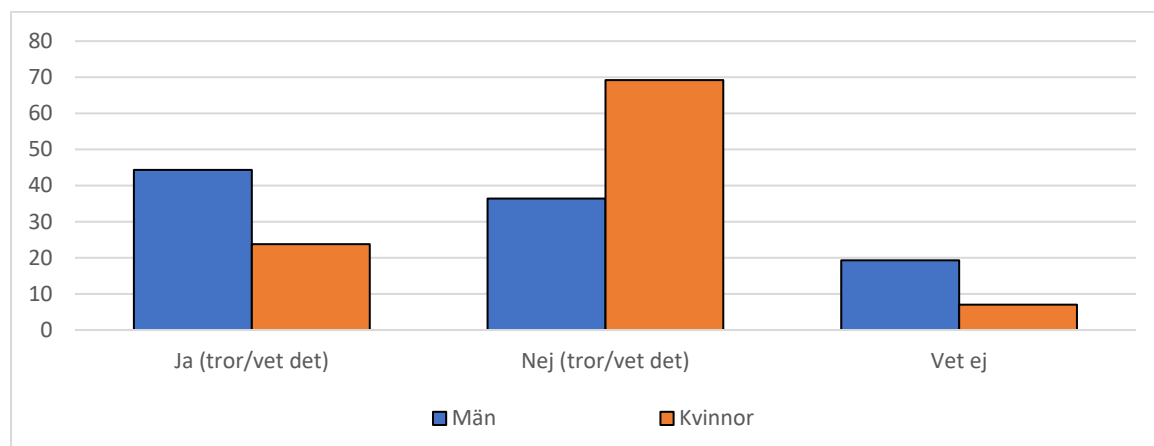
I intervjuformuläret för uppföljningsmaterialet för NTU ställs frågan om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog vid brottstillfället. Resultaten är kategoriserade i tre grupper: de som tror eller vet att

gärningspersonen var påverkad, de som tror eller vet att hen inte var det samt de som inte vet om hen var det eller inte.

Misshandel

Figur 20 visar att det för misshandel förekommer stora skillnader vad gäller om gärningspersonen var påverkad eller inte, samt om den brottsutsatta inte visste om hen var det. Vidare syns tydliga skillnader mellan brottsutsatta män och kvinnor. För män är det vanligast att gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog (44 %), följt av att gärningspersonen inte var det (36 %) och minst vanligt att den brottsutsatta inte visste om hen var det (19 %). För kvinnor är det istället en betydligt större andel av händelserna där gärningspersonen inte var påverkad (69 %) jämfört med de händelser där gärningspersonen var det (24 %) och där den brottsutsatta inte visste om hen var det (7 %). Den här skillnaden mellan män och kvinnor skulle delvis kunna förklaras av att män i större utsträckning utsätts för misshandel av okända personer, där alkohol skulle kunna förekomma i högre utsträckning, medan kvinnor i större utsträckning utsätts av en bekant eller närstående (se figur 6).

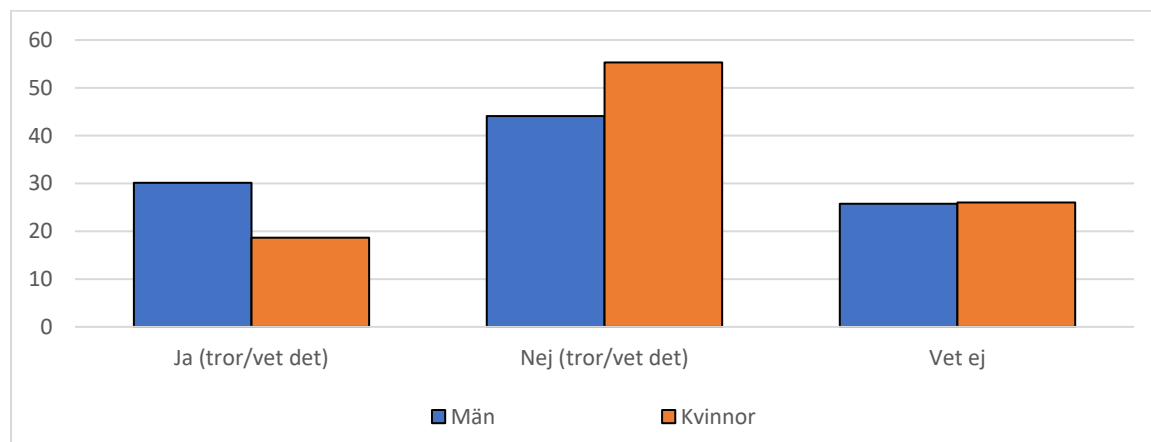
Figur 20. Om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog vid misshandel 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Hot

Vad gäller hot är det vanligast att gärningspersonen inte var påverkad (se figur 21). Detta gäller oavsett om den brottsutsatta är en man eller kvinna, men andelen är större bland kvinnor (55 % för kvinnor respektive 44 % för män). Vidare är andelen händelser där gärningspersonen var påverkad större bland män än kvinnor (30 % respektive 19 %), medan det var lika vanligt att de brottsutsatta inte visste om gärningspersonen var påverkad (26 % för respektive kön).

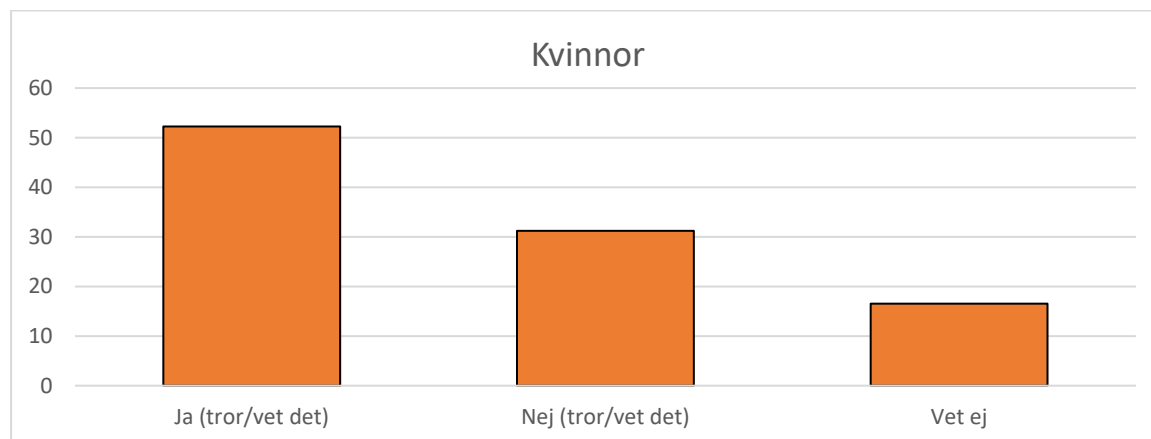
Figur 21. Om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog vid hot 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Sexualbrott

Bland händelser där kvinnor utsatts för sexualbrott (se figur 22) är det vanligast att gärningspersonen var påverkad (52 %) och mindre vanligt att hen inte var det (31 %) respektive att den brottsutsatta inte visste om gärningspersonen var påverkad eller inte (17 %).

Figur 22. Om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog vid sexualbrott 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

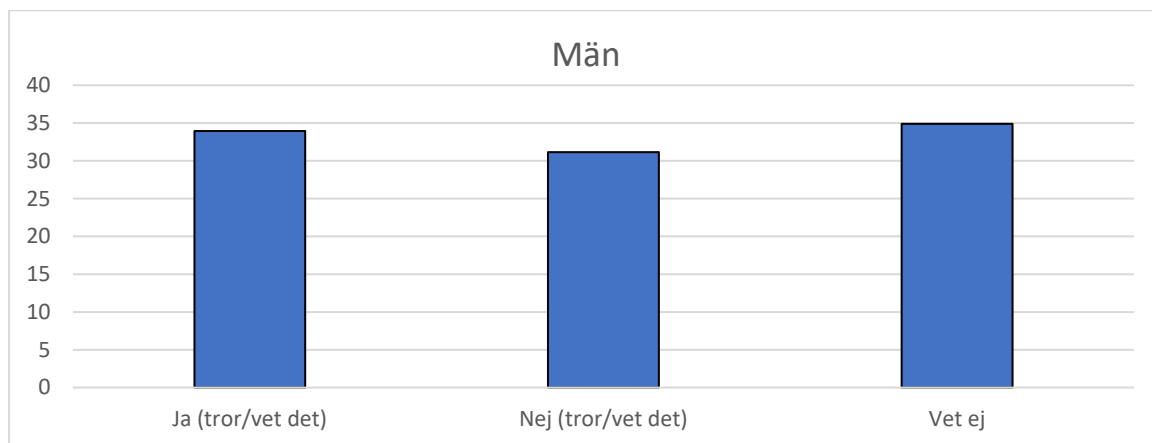

Personrån

Figur 23 visar fördelningen av händelserna för huruvida gärningspersonen var påverkad av alkohol eller inte, vad gäller utsatthet för personrån bland män. Ser man till män som uppger utsatthet för personrån är det ungefär lika vanligt att den brottsutsatta inte vet om gärningspersonen var påverkad

samt att hen var det (35 % respektive 34 %). Andelen är något mindre för de händelser där gärningspersonen inte var påverkad (31 %).

Figur 23. Om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog vid personrån 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning för män. Andel (%) händelser av totalt antal händelser.

Referenser

- Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2018). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Nationella trygghetsundersökningen 2019. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2019:11. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Nationella trygghetsundersökningen 2019. Teknisk rapport*. Rapport 2019:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2020). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019: En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning*. NTU Kortanalys 2/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Edling, C. och Hedström, P. (2003). *Kvantitativa metoder. Grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur AB.
- West, B. och Blom, A. (2017). "Explaining Interviewer Effects: A Research Synthesis". *Journal of Survey Statistics and Methodology*, 5(2), s. 175–211.

Bilagor

Bilaga 1. Resultat med konfidensintervall

Tabell 4. Andel händelser som uppges vara polisanmälda 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel	28	24–32	28	23–34	27	22–33
Hot	20	17–23	20	16–25	19	15–23
Sexualbrott	12	10–15	x	x	10	8–13
Personrån	26	20–33	22	15–31	x	x
Trakasserier	20	17–24	22	16–29	19	15–23
Nätcränkning	9	6–13	11	6–18	7	4–13

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

Tabell 5. Typ av brottsplats 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel						
Allmän plats	41	36–45	53	47–59	28	23–34
Arbete/skola	26	22–29	25	20–31	26	21–32
Bostad	31	27–35	18	14–23	43	37–50
Annan plats	3	2–5	3	2–6	3	1–5
Hot						
Allmän plats	69	65–73	72	66–77	67	61–73
Arbete/skola	18	15–22	18	13–22	19	14–24
Bostad	10	8–13	7	4–10	13	10–18
Annan plats	2	1–4	4	2–7	1	0–3
Sexualbrott						
Allmän plats	56	52–60	x	x	58	54–62
Arbete/skola	9	6–11	x	x	9	6–11
Bostad	30	26–34	x	x	29	25–33
Annan plats	6	4–8	x	x	4	3–6
Personrån						
Allmän plats	77	71–83	79	70–85	x	x
Arbete/skola	8	4–12	2	0–6	x	x
Bostad	4	2–8	2	0–6	x	x
Annan plats	11	7–16	17	11–25	x	x

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

Tabell 6. Relation till gärningspersonen 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel						
Helt okänd	37	33–41	54	48–60	20	15–25
Bekant	38	34–42	31	26–37	45	39–52
Närstående	25	21–29	15	11–20	35	29–41
Hot						
Helt okänd	72	69–75	76	71–80	69	65–74
Bekant	20	18–23	22	17–26	19	16–23
Närstående	8	6–10	3	1–5	12	9–15
Sexualbrott						
Helt okänd	59	56–63	x	x	61	57–65
Bekant	29	26–33	x	x	28	25–32
Närstående	11	9–14	x	x	11	9–14
Personrån						
Helt okänd	80	74–86	91	84–95	x	x
Bekant	20	15–26	9	5–16	x	x
Närstående	–	–	.	.	x	x
Trakasserier						
Helt okänd	39	35–44	43	36–51	37	32–42
Bekant	47	43–52	43	36–51	50	44–55
Närstående	11	9–14	9	5–14	13	9–16
Vet ej	2	1–3	4	2–9	1	0–2
Nätkränkning						
Helt okänd	64	57–69	65	56–73	63	54–71
Bekant	21	17–27	25	18–34	18	12–25
Närstående	12	9–17	7	3–12	17	11–24
Vet ej	3	1–5	3	1–7	2	1–6

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

Streck (–) innebär att observationer finns, men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Tabell 7. Gärningspersonens kön 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel						
Man	80	76–83	81	75–85	79	74–84
Kvinna	20	17–24	19	15–25	21	17–27
Hot						
Man	86	83–88	93	90–95	81	76–84
Kvinna	14	12–17	7	5–10	19	16–24
Sexualbrott						
Man	93	91–95	x	x	100	99–100
Kvinna	7	5–9	x	x	–	–
Personrån						
Man	98	95–99	99	96–100	x	x
Kvinna	2	1–5	1	0–4	x	x
Trakasserier						
Man	71	67–75	44	37–51	85	81–88
Kvinna	19	15–22	37	30–44	9	7–13
Vet ej	10	8–13	19	13–25	6	4–9
Nätkränkning						
Man	50	43–56	47	38–56	52	43–60
Kvinna	33	28–39	27	20–36	39	31–47
Vet ej	17	13–22	26	19–35	9	5–14

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

Tabell 8. Ålder på gärningspersonen 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel						
17 år eller yngre	20	17–24	19	14–24	22	17–27
18–34 år	53	48–57	55	49–61	51	45–57
35–64 år	24	21–28	23	18–29	25	20–31
65 år eller äldre	1	0–2	1	0–3	1	0–3
Kan ej uppskatta åldern	2	1–3	2	1–5	1	0–3
Hot						
17 år eller yngre	10	8–12	10	7–13	10	8–14
18–34 år	56	52–60	58	53–63	55	49–60
35–64 år	30	26–33	26	22–32	32	28–37
65 år eller äldre	1	1–2	2	1–4	–	–
Kan ej uppskatta åldern	3	2–5	4	2–7	2	1–4
Sexualbrott						
17 år eller yngre	8	6–11	x	x	8	6–10
18–34 år	59	55–63	x	x	62	58–66
35–64 år	26	23–30	x	x	23	20–27
65 år eller äldre	2	1–3	x	x	2	1–3
Kan ej uppskatta åldern	5	3–7	x	x	5	4–7
Personrån						
17 år eller yngre	13	9–19	10	5–16	x	x
18–34 år	76	69–82	79	69–85	x	x
35–64 år	8	5–13	8	4–14	x	x
65 år eller äldre	x	x
Kan ej uppskatta åldern	2	1–5	4	1–9	x	x
Trakasserier						
17 år eller yngre	8	5–10	2	1–6	10	7–14
18–34 år	37	33–42	26	20–34	42	37–48
35–64 år	35	31–40	54	46–62	27	22–32
65 år eller äldre	7	5–9	2	1–6	9	6–12
Kan ej uppskatta åldern	13	10–17	16	10–22	12	9–16
Nätkränkning						
17 år eller yngre	12	8–17	10	5–17	x	x
18–34 år	32	27–39	33	24–42	x	x
35–64 år	20	15–25	22	15–31	x	x
65 år eller äldre	1	0–3	1	0–5	x	x
Kan ej uppskatta åldern	35	29–42	35	26–44	x	x

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

Tabell 9. Om gärningspersonen var påverkad av alkohol eller någon drog 2018, enligt uppföljningsmaterialet för NTU 2019. Redovisning totalt samt för män respektive kvinnor. Andel (%) händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp. Med konfidensintervall (95 %).

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)	Andel (%)	Konfidensintervall (%)
Misshandel						
Ja (tror/vet det)	34	30–38	44	38–50	24	19–29
Nej (tror/vet det)	53	48–57	36	31–43	69	63–75
Vet ej	13	10–16	19	15–25	7	4–11
Hot						
Ja (tror/vet det)	24	21–27	30	25–35	19	15–23
Nej (tror/vet det)	50	47–54	44	39–49	55	50–60
Vet ej	26	23–29	26	21–31	26	22–30
Sexualbrott						
Ja (tror/vet det)	52	48–56	x	x	52	48–56
Nej (tror/vet det)	31	27–34	x	x	31	28–35
Vet ej	17	14–20	x	x	17	14–20
Personrån						
Ja (tror/vet det)	38	31–45	34	26–43	x	x
Nej (tror/vet det)	27	21–34	31	23–40	x	x
Vet ej	35	28–42	35	26–44	x	x

Kryss (x) innebär att det oviktade antalet respondenter är för litet (<100) och därför inte kan redovisas.

